

№2 (29) 2018

Tęcza

ŻYTOMIERSZCZYZNY

**250. ROCZNICA ZAWIĄZANIA
KONFEDERACJI BARSKIEJ**

Majowe święta narodowe w Żytomierzu i Winnicy

W obydwu miejscowościach odbyły się uroczystości z okazji Święta Konstytucji 3 maja oraz Święta Polonii i Polaków za Granicą, zorganizowane przez Konsulat Generalny RP w Winnicy.

26 kwietnia w żytomierskim Domu Kultury zebrał się Polacy reprezentujący różne środowiska z Żytomierza i obwodu. Życzenia z okazji Narodowego Święta Konstytucji 3 maja w imieniu konsula generalnego RP w Winnicy Damiana Ciarcińskiego złożyła obecnym konsul winnickiej placówki dyplomatycznej Alicja Zyguła. Obchody uświetnił pokaz spektaklu „Tu mówi Szwejk!” w wykonaniu Polskiego Studia Teatralnego z Wilna. Prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur podziękowała artystom za wzruszające chwile.

27 kwietnia Winnicka Filharmonia Obwodowa przyciągnęła przedstawicieli polskich organizacji z winnickiego okręgu konsularnego, władz ukraińskich oraz duchowieństwa rzymskokatolickiego. Konsul generalny Damian Ciarciński, attaché Obrony Rzeczypospolitej Polskiej na Ukrainie płk Tomasz Strycharz, mer Winnicy Sergij Morgunow oraz wiceprzewodniczący winnickiej administracji państwowej Andrij Giżko przywitani zebranych. Błogosławieństwa udzielił im biskup Leon Dubrawski.

Publiczność obejrzała monodram „Zapiski oficera Armii Czerwonej” w reżyserii Sławomira Gaudyna i w wykonaniu aktora Polskiego Studia Teatralnego w Wilnie Edwarda Kiejzika. Artysta brawurowo wcielił się w postać sowieckiego żołnierza, który jako jeden z pierwszych wkroczył do Wilna 17 września 1939 roku. Zachowanie, mentalność czerwonoarmisty są charakterystyczne dla homo sovieticus, człowieka ukształtowanego przez propagandę komunistyczną, pozbawionego umiejętności krytycznego myślenia. Spektakl poprzedził krótki koncert złożony z piosenek patriotycznych zaśpiewanych przy akom-

Korpus dyplomatyczny Konsulatu Generalnego RP w Winnicy serdecznie powitał przybyłych gości / Корпус дипломатичний Генерального Консульства РП у Вінниці привітав гостей

Wiktoria Laskowska-Szczur podziękowała artystom za wzruszające chwile / Вікторія Ляковська - Щур подякувала артистам за зворушливі моменти

paniamencie gitary przez aktora PST w Wilnie Jarosława Królikowskiego.

3 maja 1791 roku Sejm Czteroletni uchwalił pierwszą w Europie i drugą na świecie nowoczesną, spisaną ustawę

rządową, nazwaną później Konstytucją 3 maja, która regulowała ustrój prawny Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

www.zozpu.zhitomir.net

AKTUALNOŚCI

- W Żytomierzu witano kolumnę motocykli z biało-czerwonymi chorągiewkami!
У Житомирі вітали колону мотоциклістів з біло-червоними прапорами..... **4**
- Polacy w Żytomierzu pamiętają św. Jana Pawła II
Поляки з Житомира пам'ятають св. Іоанна Павла II **4**

HISTORIA

- Pierwsza polska insurekcja – konfederacja barska
Перше польське повстання – барська конфедерація **5**
- Obchody 250. rocznicy zawiązania konfederacji barskiej podczas XVIII Dni Kultury Polskiej w Barze
Урочистості з нагоди 250-річчя створення Конфедерації барської під час XVIII Днів польської культури в Барі **8**

PAMIĘTAMY O NICH

- W Żytomierzu trwa pamięć o zbrodni katyńskiej
Пам'ятний день у Житомирі про жертв катинського злочину **10**
- Żytomierz uczcił ofiary represji stalinowskich
Житомир вшанував жертв сталінських репресій.. **12**

OŚWIATA

- III Zjazd Kongresu Oświaty Polonijnej
III Конгрес полонійної освіти **13**

- V Ogólnoukraińskie Dyktando z Języka Polskiego w Żytomierzu
V Всеукраїнський диктант з польської мови у Житомирі **15**
- Ostatni dzwonek w Polskiej Szkole Sobotnio-Niedzielnej w Żytomierzu
Останній дзвінок в Польській школі в Житомирі .. **16**

KULTURA

- Poetycka rywalizacja w Tarnowie
Поетичний конкурс в Тарнові **17**
- Młodzi żytomierzanie na konkursie Patria Nostra
Юні житомиряни на конкурсі „Patria Nostra” **18**

RODACY

- Rodzina polonijna – Witoszyce i Żytomierz
Родина полонійна – Вітошице та Житомир **19**

ROZWIJAMY KULTURĘ

- Europejski Żytomierz
Європейський Житомир **21**
- W obronie praw dzieci i rodziny
На захист прав дітей та сімей **22**

POLITYKA

- Z oficjalną wizytą na Śląsku **24**
- Z oficjalnym wizytem u Katowice **25**

SPORT

- Łomża łączy polonijną młodzież sportową
Ломжа об'єднує спортивну молодь **26**

Tęcza Żytomierszczyzny
kwartalnik mniejszości polskiej na Ukrainie

Założyciel i wydawca
Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie

Kolegium Redakcyjne
mgr Wiktoria Laskowska-Szczur (redaktor naczelna)
mgr Tetiana Petrowska (redaktor)
ks. dk. dr Jacek Pawłowicz
ks. mgr lic. Jarosław Giżycki
prof. dr hab. Wołodymyr Jerszow
dr Irena Kopoć
mgr Elwira Gilewicz
mgr Jana Laskowska
mgr Olena Staniszevska
Olga Kolesowa, Oleg Filenko, Aleksander Długosz
Aleksiej Salej (grafik)
Zdjęcia z archiwum Żytomierskiego Obwodowego ZPU

Redakcja
ul. Teatralna 17/20, gab. 109-111
10014, Żytomierz, Ukraina
tel. +38 (097) 199 83 08
e-mail: zpuzytomierz@gmail.com
www.zozpu.zhitomir.net

Druk FOP Gembariski O.P. (PD „Żytomyr-Poligraf”)
10001 m. Żytomierz, ul. Kijowska, 81, pok. 227
Nakład 1000 szt.

Redakcja nie utożsamia się z poglądami autorów nadesłanych materiałów

Веселка Житомирщини
квартальник польської національної меншини в Україні

Засновник і видавець
ГО „Житомирська обласна Спілка поляків України”

Редакційна колегія
маг. Вікторія Ляковська-Щур (головний редактор)
маг. Тетяна Петровська (редактор)
кс. dk. Яцек Павлович
кс. Ярослав Гіжицький
проф. Володимир Єршов
доц. Ірина Копоть
маг. Ельвіра Гілевич
маг. Яніна Ляковська
маг. Олена Станішевська
Ольга Колесова, Олег Філенко, Олександр Длогуш
Олексій Салей (верстка)
Фотографії з архіву ГО „Житомирської обласної СПУ”

Редакція
вул. Театральна 17/20, каб. 109-111
10014, м. Житомир, Україна
tel. +38 (097) 199 83 08
e-mail: zpuzytomierz@gmail.com
www.zozpu.zhitomir.net

Друк ФОП Гембарський О. П. (ДП „Житомир-Poligraf”)
10001, м. Житомир, вул. Київська, 81, оф. 227
Тираж 1000 прим.

Редакція може не поділяти думки авторів матеріалів

W Żytomierzu witali kolumnę motocykli z biało-czerwonymi chorągiewkami!

4 lipca uczestnicy VI Wołyńskiego Rajdu Motocyklowego, którego celem było uczczenie 100-lecia niepodległości państwa polskiego oraz 75. rocznicy rzezi wołyńskiej, przejechali głównymi ulicami miasta oraz odwiedzili Centrum Polskie.

Motocyklistów z Polski serdecznie przywitani przedstawiciele Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie. Prezes Wiktoria Laskowska-Szczur poinformowała ich o działalności ŻOZPU. Rajdowcy zapoznali się z losami miejscowych Polaków, zwiedzili katedrę św. Zofii oraz zapalili znicze przed pomnikiem św. Jana Pawła II. Lampki zapalili również na polskim cmentarzu, na grobie rodziców kompozytora Ignacego Jana Paderewskiego – Jana i Anny (z Tańkowskich) Paderewskich, rodziny Moniuszki, pianisty Juliusza Zarębskiego i ks. Andrzeja Fedukowicza.

– Żytomierz zachęca do odwiedzania, to kawał polskiej historii! – powiedział Henryk Kozak, komandor rajdu, prezes Stowarzyszenia „Wołyński Rajd Motocyklowy”, które go organizuje. – W rajdzie

Uczestnicy Wołyńskiego Rajdu Motocyklowego w Żytomierzu /
Учасники „Волинського мотоциклетного рейду” в Житомирі

uczestniczyli cykliści z Warszawy, Kazimierza Dolnego, Puław oraz z Poczdamu. Dziękujemy i powrócimy tu!

Jednym z celów rajdu jest porządkowanie zapomnianych polskich cmentarzy i wsparcie materialne Polaków, którzy nadal mieszkają na Wołyniu, żyjąc często w skrajnej biedzie. Motocykliści przywieźli dla nich ok. pół tony artykułów spożywczych, chemicznych, przyborów szkolnych, książek i podręczników. A także farbę i pędzle, za pomocą których pomalowali krzyże na kwaterach polskich żołnierzy w Kowlu.

Tegoroczny Wołyński Rajd Motocyklowy trwał tydzień, od 1 do 8 lipca. Jego trasa licząca ponad 1600 km wiodła przez Kowel, Maniewicze, Kostiuchnówkę, Bykownię, Berdyczów, Żytomierz, Równe, Łuck i Kisielin, czyli miejscowości związane z walkami o Polskę oraz z tragicznymi wydarzeniami, które rozegrały się na Wołyniu 75 lat temu. Rajdowi towarzyszyła TV Trwam z redaktor Magdaleną Palembas.

Redakcja

Polacy w Żytomierzu pamiętają św. Jana Pawła II

W rocznicę śmierci Wielkiego Papieża członkowie Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie uczcili pamięć św. Jana Pawła II. Przy pomniku Jana Pawła II (plac Zamkowy, 2) prezes Wiktoria Laskowska-Szczur opowiedziała o wizycie Papieża na Ukrainie oraz o historii powstania monumentu.

Jan Paweł II wpisał się w dzieje miasta jako odnowiciel diecezji kijowsko-żytomierskiej. Pomnik w Żytomierzu powstał w 2011 roku z okazji 10. rocznicy wizyty Papieża na Ukrainie i stoi przed katedrą św. Zofii. Z inicjatywy i przy wsparciu Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie jednej z ulic w Żytomierzu nadano imię św. Jana Pawła II.

Wspólną modlitwę poprowadził kapelan Polaków ks. Ryszard Karapuda TChr. Polacy zaśpiewali „Barkę”, zapalili znicze i oddali hołd Ojcu Świętemu.

Święty Jan Paweł II odwiedził Ukrainę w czerwcu 2001 roku. Złożył wówczas

Przy pomniku św. Jana Pawła II /
Біля пам'ятника св. Іоанна Павла II

wizytę we Lwowie i w Kijowie, władze nie pozwoliły na przyjazd do Żytomierza, a jedną z przyczyn odmowy był brak zgody na zwrócenie Kościołowi budynku kurii biskupiej (do dzisiaj mieści się tam muzeum krajoznawcze).

Św. Jan Paweł II zmarł 2 kwietnia 2005 roku o godz. 21.37, w wigilię święta Miłosierdzia Bożego. Jego pontyfikat był jednym z najdłuższych, trwał 27 lat. Został beatyfikowany w 2011 roku, a kanonizowany 27 kwietnia 2014 roku.

www.zozpu.zhitomir.net

„Kazimierz Pułaski pod Częstochową”, obraz Józefa Chełmońskiego z 1875 roku / „Казімеж Пуласький під Ченстоховою”, obraz Юзефа Хелмонського з 1875 року

Pierwsza polska insurekcja konfederacja barska

W tym roku mija 250 lat od zawiązania konfederacji barskiej. Ten zbrojny związek przedstawicieli stanu szlacheckiego w opinii wielu polskich historyków był pierwszym polskim powstaniem narodowym. Wydaje się, że ta znamienita rocznica została trochę przysłonięta bieżącymi wydarzeniami politycznymi, jakie mają miejsce w Polsce. Dlatego tym bardziej godzi się ją przypomnieć.

29 lutego 1768 roku w Barze na Podolu został zawiązany zbrojny związek szlachty powołany – jak głosiła deklaracja – w obronie wiary katolickiej, wymierzony przeciw kuratelii rosyjskiej i uważanemu za moskiewską marionetkę królowi Stanisławowi Augustowi. Obrano formę konfederacji, która miała gwarantować, że głosowania odbywać się będą w trybie większości, a nie – jak dotychczas – jednomyślnie. Ta zasada jednomyślności stała się zmartwieniem polskiego parlamentaryzmu, gdy zrywano sejmy za pomocą niesławnego liberum veto. Choć w tekście założycielskim nie napisano tego wprost, konfederacja była skierowana przeciw panoszeniu się carycy Katarzyny II w Polsce.

Przywódcy

Twórcami i inicjatorami od strony ideowej byli: biskup kamieniecki Adam Sta-

nisław Krasieński i marszałek nadworny koronny Jerzy August Mniszech. Jeśli zaś chodzi o organizację zbrojną tego zrywu, to odpowiedzialnymi byli: Michał Hieronim Krasieński, marszałek generalny konfederacji w Koronie, Joachim Potocki, regimentarz generalny konfederacji w Koronie, Michał Jan Pac, marszałek generalny konfederacji na Litwie, Józef Sapieha, regimentarz generalny konfederacji na Litwie, oraz marszałek związku wojskowego konfederacji Józef Pułaski, ojciec dowódcy konfederatów Kazimierza Pułaskiego.

Konfederacja, której głównym postulatem była obrona wiary katolickiej, miała również swoich duchowych przywódców. Księża nie ograniczyli się jedynie do biernego obserwowania wydarzeń. Obok wspomnianego już biskupa kamienieckiego Adama Stanisława Krasieńskiego wielką rolę w niej odegrał superior klasztoru karmelitów w Barze o. Marek Jandolończ, stając się przywódcą religijnym konfederatów. Swoją duchową formację – co warto podkreślić – uzyskał w klasztorze w Berdyczowie, w którym był kaznodzieją. Przez wiernych uważany był za cudotwórcę i świętego.

Przyczyny wybuchu powstania

Jak już zostało wspomniane, konfederacja była w głównej mierze skierowana przeciwko królowi Polski Stanisławowi

Augustowi Poniatowskiemu i popierającej go Rosji. Król Stanisław August, narzucony Rzeczypospolitej przez Moskwę, rozpoczął w 1764 roku rewolucyjne i zgodne z instrukcjami płynącymi z Rosji, zmiany ustrojowe.

Jednak bezpośrednim powodem zawiązania konfederacji nie była ani trwająca od lat rosyjska dominacja, ani nawet osoba samego Poniatowskiego. Największym problemem dla Polaków okazały się owe „zmiany ustrojowe”, a wśród nich lansowane przez obce mocarstwa (Rosję i Prusy) nadanie praw politycznych innowiercom: protestantom i prawosławnym. To właśnie chęć obrony wiary katolickiej była głównym celem patriotycznych powstańców, którzy wśród obowiązków konfederatów wymieniali: „1. Wiary świętej katolickiej rzymskiej własnym życiem i krwią obowiązywać każdy bronić. 2. Żadnych gwałtów, rabunków między katolikami, Żydami i lutrami ani osobiście, ani przez subordynowane osoby nie powinien czynić. 3. Komendy każdy słuchać powinien [...] zaś sama komenda ma surowo zakazać, aby w obozie żadnej kobiety nie było. 4. Chorągiew katolickiego jedna najpryncypalniejsza: Pan Jezus ukrzyżowany na lamie złotej lub srebrnej, druga Najświętszej Matki na takim samym dnie [...] 5. Hasło generalne: Jezus Maryja”.

Kazimierz Pułaski / Казімеж Пуласький

Ksiądz Marek Jandołowicz / Марек Яндолович

Tło historyczne

W 1767 roku na tereny Rzeczypospolitej, pod pozorem obrony dysydentów, wkroczyły oddziały wojsk rosyjskich liczące 40 000 żołnierzy. 20 marca tego roku ambasador rosyjski w Warszawie Nikołaj Repin doprowadził do zawiązania dwóch konfederacji różnowierczych: kalwinistów i prawosławnych w Wielkim Księstwie Litewskim oraz protestantów w Koronie. Reakcją na te wydarzenia było zawiązanie 23 czerwca przez katolicką szlachtę konfederacji radomskiej skierowanej przeciwko Stanisławowi Augustowi Poniatowskiemu, nad którą szybko wpływ uzyskał sam Repin.

Zawiązany pod wężłem konfederacji radomskiej sejm, tzw. repninowski, zajął się rewizją „zmian ustrojowych” Stanisława Augusta z 1764 roku. Repnin sterroryzował izbę, porywając 14 października przywódców konfederacji radomskiej: biskupa krakowskiego Kajetana Sołtyka, biskupa kijowskiego Józefa Andrzeja Załuskiego oraz hetmana polnego koronnego Waclawa Rzewuskiego i jego syna Seweryna. W wyniku tych działań posłowie szantażowani przez Repnina podpisali z Rosją 24 lutego 1768 roku traktat wieczystej przyjaźni, zwany też traktatem warszawskim, na mocy którego Polska stała się protektoratem rosyjskim. Carya Katarzyna II kłamiwie zagwarantowała nienaruszalność granic i ustroju wewnętrznego naszego państwa. Co były warte gwarancje tej rosyjskiej nimfomanki, historia miała pokazać już niedługo.

To właśnie te wydarzenia stały się bezpośrednią przyczyną zawiązania konfederacji, zwanej później od miejsca jej narodzin barską. Wszczynając wojnę domową, konfederaci wypowiedzieli również wojnę Rosji i zaatakowali jej garnizony znajdujące się na terenie Rzeczypospolitej od czasu bezkrólewia w 1763 roku. Mimo to Rosjanie 19 czerwca 1768 roku wspierani przez wojska Korony zdobyli Bar. Wtedy też szlachta polska przeniosła walki na Ukrainę, licząc na pomoc pobliskiej Turcji.

Obrona Berdyczowa

Wiele było potyczek i bitew, które stoczyli konfederaci z wojskami carskimi. Jednak dwie z nich zasługują na szczególną uwagę. Jest to obrona berdyczowskiej Fortecy oraz Jasnej Góry.

W 1768 roku Kazimierz Pułaski z 700 konfederatami i 800 cywilami przetrwał 17 dni oblężenia w warownym klasztorze oo. Karmelitów w Berdyczowie, trzykrotnie odpierając szturm. To wydarzenie opisał w wydany w 1874 roku w Poznaniu „Dzienniku działań wojennych” generał-major Piotr Kreczetnikow, dowódca korpusu interwencyjnego tłumiącego konfederację. Pamiętnik ów, choć przedstawia wypadki z punktu widzenia rosyjskiego oficera, jest cennym świadectwem historycznym.

Oblężenie klasztoru Karmelitów, zwanego Fortecą, rozpoczęło się 19 maja. Wojskami rosyjskimi dowodził Kreczetnikow. Trudno ustalić, kiedy i w jaki sposób

do klasztoru dostał się Kazimierz Pułaski, jednak bardzo możliwe, że przybył doń przed oddziałami rosyjskimi. Zaciekle opór konfederatów nie ustawał. Rosjanom, którzy ponosili dotkliwe straty, przedłużanie szturmów nie było na rękę, dlatego z chęcią zgodzili się na pertraktację. Początkowo Kreczetnikow twierdził, że nie będzie akceptował żadnych warunków powstańców i zażądał od nich natychmiastowej kapitulacji. Jednak wobec nieprzejednanego stanowiska oblężonych Kreczetnikow zaczął się uginać. Kazimierz Pułaski domagał się gwarancji, że po kapitulacji powstańcy zachowają życie i nie zostaną ograbieni przez żołnierzy. Po pisemnym zobowiązaniu się Kreczetnikowa do spełnienia tych warunków 3 czerwca o godz. 7 Pułaski z chorągwią regimentarską zaczął opuszczać Fortecę i składać broń.

Wojska rosyjskie natychmiast zajęły klasztor. Według spisu dokonanego przez Rosjan Fortecę opuściło 1361 konfederatów, w tym 38 szlachciców, 374 oficyalistów, 649 ludzi wszelkich stanów, 135 rannych i 165 służby. Kazimierz Pułaski został zmuszony do złożenia przysięgi, że rezygnuje z uczestnictwa w konfederacji barskiej. Nie był to jednak koniec jego udziału w tej wojnie. Trafwszy do Galicji, kontynuował walkę.

Jasna Góra – ostatni bastion konfederacji

Klasztor jasnogórski Kazimierz Pułaski opanował podstępem 11 września 1770 roku. W związku z tym w ambasa-

dzie rosyjskiej w Warszawie podjęto decyzję o zdobyciu twierdzy. Według planów konfederacji mieli być rozbici pod Jasną Górą, a twierdza wzięta szturmem. Po jej opanowaniu jeńców oficerów miano odesłać do Krakowa, a następnie przez Warszawę partiami do Rosji. W klasztorze planowano pozostawić kilku zakonników do odprawiania nabożeństw oraz osadzić tam rosyjską załogę. Do realizacji tego przedsięwzięcia dowodzący wojskami rosyjskimi w Polsce Iwan Weymarn wybrał Iwana Drewicza. Wraz z 2 tys. piechoty oraz tysiącem jazdy kozackiej stanął on 31 grudnia 1770 roku pod murami Jasnej Góry.

Pułaski nie pozostawał bezczynny. Od końca września do października 1770 roku fortyfikowano klasztor jasnogórski w celu wzmocnienia jego obronności. Dysponował też Pułaski licznym, w stosunku do rozmiarów twierdzy, garnizonem – zamknął w jej murach 800 żołnierzy piechoty oraz 500 jazdy. Oblężenie trwało od 31 grudnia 1770 roku do 15 stycznia 1771 roku, a obrona klasztoru była jednym z najświetniejszych momentów w krótkim życiu Kazimierza Pułaskiego. Zabyłsyną tu pełnym blaskiem jego wielki, samorodny talent dowódcy i sprawnego organizatora obrony.

Z czynną pomocą Pułaskiemu przyszli oo. paulini wraz ze swym przeorem o. Pafnucym Brzezińskim. Zakonnicy mianowali go zresztą później obrońcą Jasnej Góry.

Konfederacja dogorywała. Jasnogórska twierdza stała się jej ostatnim bastionem. Przez kolejne 19 miesięcy była jedną z głównych baz konfederackich. Pod klasztorem oo. paulinów zaczęły gromadzić się niedobitki oddziałów konfederackich. W obliczu zbliżającej się klęski Pułaski mógł jedynie starać się o honorowe warunki kapitulacji dla swych żołnierzy. Jednak ze względu na ciężący na nim zarzut królobójstwa (o czym będzie później), najmniej się do tej roli nadawał. Dlatego 31 maja 1772 roku opuścił w przebraniu twierdzę i udał się za granicę.

Zgromadzonych na Jasnej Górze konfederatów otoczyły oddziały carskie. Od początku czerwca 1772 roku trwały pertraktacje barżan ze Stanisławem Augustem Poniatowskim, który usiłował narzucić im ubliżające warunki kapitulacji, domagając się m.in. przeproszenia carcy. A dowodzący stojącymi pod Jasną Górą oddziałami carskimi generał Golicyn próbował szantażem i przemocą skłonić ich do kapitulacji. Jednak konfederaci nie ugięli się. Wspierali ich paulini, monitując króla oraz władze kościelne o wywarcie wpływu na bardziej honorowe warunki kapitulacji dla pokonanych. Na

Flaga konfederatów barskich / Прапор барських конфедератів

początku sierpnia zostały ustalone warunki ustąpienia konfederatów. 18 sierpnia 1772 roku po raz pierwszy obce wojska weszły na teren sanktuarium.

Dziwne porwanie króla

Wspomniano, że na Kazimierzu Pułaskim ciążył zarzut królobójcy. Chodzi tu o sprawę, która budziła – i nadal budzi – wśród historyków wiele emocji i wątpliwości, czyli o porwanie (a nie usiłowanie zabójstwa) króla 3 listopada 1771 roku. Znani są sprawcy bezpośredni, których stracono, z wyjątkiem tego, który zdradził pozostałych. Trudniej ustalić, kto powziął taki zamiar (wysłannicy francuscy?), na pewno nie Kazimierz Pułaski, obwołany przez stronników króla głównym winowajcą. Tak chciano zdyskredytować najskuteczniejszego wodza konfederatów. Zamach na króla zaszkodził wizerunkowi konfederacji, dał też pretekst Austrii, by dołączyła do Rosji.

Notabene, porwanie miało nieco teatralny przebieg, Stanisław August Poniatowski szybko powrócił z Bielan na zamek, nikt nie ucierpiał na ciele. Była to bardziej farsa niż porwanie, co pozwala domniemywać, że wszystko było z góry zaplanowane, może nawet przez samych Rosjan.

Bohaterowie, o których wieść gminna niesie

Konfederaci pozostawili po sobie bardzo bogaty zbiór pieśni religijnych i patriotycznych. Zostali również bohaterami różnych utworów literackich. Dla przykładu znana jest „Pieśń konfederatów barskich” pochodząca z dramatu Juliusza Słowackiego „Ksiądz Marek”, która powstała 1864 roku. Pisali o nich również:

Henryk Rzewuski, Adam Mickiewicz, Zygmunt Krasiński, którzy przedstawiali ich jako rycerzy Maryi, męczenników za Wiarę, Wolność i Ojczyznę.

W świadomości następnych pokoleń Polaków konfederacja pozostawiła po sobie trwały ślad, stając się mitem narodowym i wzorem do naśladowania.

Wbrew opinii starszej historiografii konfederacja barska nie była ruchem garstki szalonych obrońców katolicyzmu i praw starszszlacheckich. Była przede wszystkim walką o suwerenność ojczyzny! Warto pamiętać, że trwała aż 50 miesięcy, dłużej niż powstania: kościuszkowskie, listopadowe i styczniowe razem wzięte.

Przez szeregi oddziałów konfederackich przewinęło się – według różnych szacunków – od 100 tys. do 150 tys. zbrojnych. Jeszcze bardziej rozbieżne są szacunki strat (aż 60 tys.?), w tym wywiezionych na Sybir, włączonych karnie do wojsk rosyjskich. Nie ulega wątpliwości, że nastąpiła wówczas pierwsza masowa wywózka na wschód, często pisze się o 14-15 tys. zesłanych, a ostrożniej przypuszcza się, że mogło ich być do 10 tys.

Konfederacja barska to z całą pewnością jedna z chlubnych kart historii Polski i naszego narodu. To dowód przywiązania do wiary katolickiej, Matki Najświętszej i umiłowania wolności. 250. rocznica jej zawiązania wpisuje się w obchody 100-lecia niepodległości państwa polskiego. Konfederacja w jakimś stopniu przygotowała grunt, aby 150 lat od jej wybuchu Polska odzyskała swoją niepodległość.

Ks. dk. Jacek Jan Pawłowicz

W uroczystościach w Barze wzięli udział honorowi goście /
В урочистому заході у Барі взяли участь почесні гості

Obchody 250. rocznicy zawiązania konfederacji barskiej podczas XVIII Dni Kultury Polskiej w Barze

W lutym tego roku Sejm RP przyjął uchwałę w sprawie ustanowienia roku 2018 Rokiem Konfederacji Barskiej i wyraził nadzieję, że rocznicowe obchody „przyczynią się do przywrócenia temu pierwszemu polskiemu powstaniu narodowemu w obronie wiary i wolności należnego miejsca w dziejach naszego Narodu”. „Konfederacja Barska wraz z Konstytucją 3 maja i Powstaniem Kościuszkowskim wpisały się w zbiorową pamięć Polaków jako przykłady walki o wolność, która zwłaszcza w okresie zaborów miała ogromne znaczenie dla przetrwania Narodu” – podkreślono w uchwale.

Uczczenie 250. rocznicy konfederacji barskiej i 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości było celem uroczystości, które odbyły się 9-14 maja podczas XVIII Dni Kultury Polskiej w Barze. Ich organizatorem był Dom Polski w Barze, który wsparł Senat RP, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” i Konsulat Generalny RP w Winnicy.

Główne obchody rozpoczęły się 11 maja od uroczystego odsłonięcia i poświęcenia tablicy umieszczonej na fasadzie Domu Polskiego, głoszącej pamięć i chwa-

Uroczyste odsłonięcie tablicy poświęconej 250-leciu zawiązania konfederacji barskiej /
Урочисте відкриття таблиці до 250-ї річниці Барської Конфедерації

łą uczestników konfederacji walczących o niepodległość Rzeczypospolitej. Słowa powitalne wygłosił bp Bronisław Biernacki, ordynariusz diecezji odesko-symferopolskiej, który wiele lat pełnił posługę kapłańską w parafii św. Anny w Barze. Konsul generalny RP w Winnicy Damian Ciarciński odczytał list ministra Adama Kwiatkowskiego z Kancelarii Prezydenta RP skierowany do uczestników obchodów barskich.

W ramach uroczystości odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Historyczna „250 lat zawiązania konfede-

racji barskiej”. Wystąpienia prelegentów dotyczyły rozmaitych zagadnień związanych z konfederacją, jej interpretacji naukowych i podłoża historycznego oraz osoby konfederaty Maurycego Beniowskiego – podróżnika, kartografa, zesłańca na Syberię, władcy Madagaskaru, bohatera utworów Juliusza Słowackiego i Adama Mickiewicza. Konferencję zakończył fragment sztuki teatralnej przedstawiający epizod z życia Maurycego Beniowskiego.

Na konferencję i Koncert Galowy XVIII Dni Kultury Polskiej w Barze przybyli przedstawiciele parlamentu polskiego:

posłowie na Sejm RP Anna Milczanowska i Ireneusz Zyska, wiceprezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Krzysztof Łachmański, konsul generalny RP w Winnicy Damian Ciarcński, przedstawiciele samorządów z polskich miast partnerskich Baru: Kwidzyna z burmistrzem miasta Andrzejem Krzysztofiakiem, Rybnika z wiceprezydentem miasta Piotrem Masłowskim i Starachowice Markiem Pawłowskim, delegacja z Nowej Soli z prezesem Fundacji im. Maurycego Beniowskiego Janem Manikowskim, przedstawiciele ukraińskich władz miejskich i obwodowych, m.in. zastępca gubernatora obwodu winnickiego Oleksandr Kruczeniuk i mer Baru Artur Cyciurski, Emilia Chmielowa, prezes Federacji Organizacji Polskich na Ukrainie, delegacja z Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie z prezes Wiktorią Laskowską-Szczur, prezes Związku Polaków na Winnicyźnie Alicja Ratyńska oraz kierownicy zespołów artystycznych.

12 maja goście i uczestnicy imprezy złożyli kwiaty na grobie żołnierzy Wojska Polskiego poległych w 1920 roku podczas wojny polsko-bolszewickiej oraz u stóp pomnika ofiar reżimu stalinowskiego na cmentarzu katolickim w Barze.

Koncert Galowy odbył się w sali widowiskowej Domu Polskiego. Przybyłych przywitała jego dyrektor Małgorzata Miedwiediewa, która zauważyła, że choć w historii Polski i Ukrainy były momenty bohaterskich wylotów i tragicznych upadków, to jednak dzisiaj oba narody powinny budować nową rzeczywistość w myśl hasła „Podajcie, bracia, dłonie”.

Na program patriotycznego koncertu złożyły się recytacje, występy młodzieżowych i dziecięcych zespołów tanecznych i wokalnych z wielu miast Ukrainy. Tego roku na scenie Domu Polskiego zaprezentowały się zespoły z Żytomierza, Choroszewa, Browarów, Winnicy, Czerniowiec, Pietrowic Dolnych, Koziatyna, Kamieńca Podolskiego oraz chór młodzieżowy Bel Canto z Rybnika (Polska). Widzowie byli pod ogromnym wrażeniem pięknego i wzruszającego koncertu.

W ramach przedsięwzięcia odbył się również plener malarski „Bar – kolebką konfederacji”, w którym uczestniczyły grupy malarzy z Ukrainy i miast partnerskich Baru – Kwidzyna i Rybnika. Gotowe prace zostały pokazane podczas konferencji naukowej.

Na zakończenie XVIII Dni Kultury Polskiej goście i gospodarze wydarzenia wspólnie wzięli udział w uroczystej mszy świętej, która odbyła się w kościele św. Anny w Barze.

Olga Kolesowa

Złożenie hołdu ofiarom reżimu stalinowskiego na cmentarzu katolickim w Barze / Схилили голови перед жертвами сталінських репресій на католицькому цвинтарі у Барі

Koncert Galowy w sali widowiskowej Domu Polskiego w Barze / Гала концерт в актовій залі Польського дому у Барі

Plener malarski „Bar – kolebką konfederacji” / Пленер художній „Бар – колиска конфедерації”

Polacy uczcili pamięć prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego /
Поляки вшанували пам'ять Президента РП Леха Качинського

W Żytomierzu trwa pamięć o zbrodni katyńskiej

Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie zorganizował 10 kwietnia uroczystości poświęcone 78. rocznicy zamordowania przez NKWD w Katyniu polskich oficerów i 8. rocznicy katastrofy smoleńskiej. Patronat honorowy nad obchodami objął senator RP Maciej Łuczak.

Uczestnicy uroczystości złożyli przed tablicą Lecha Kaczyńskiego, znajdującą się przy ulicy jego imienia w centrum miasta, kwiaty i zapalili znicze. Sylwetkę byłego prezydenta RP i wielkiego przyjaciela Ukrainy przedstawiła prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur. Przypomniała m.in. znamienne słowa prezydenta Kaczyńskiego wygłoszone w Tbilisi w 2008 roku, tak dzisiaj na Ukrainie aktualne: „Dziś Gruzja, jutro Ukraina, pojutrze państwa bałtyckie, a później może i czas na mój kraj, na Polskę”.

W obchodach udział wzięli przedstawiciele lokalnych władz: wiceprzewodniczą-

W Katedrze św. Zofii odbyły się uroczystości Katyńskie, 10 kwietnia 2018 r. /
В катедрі св. Софії пройшов захід пам'яті катинської трагедії, 10 квітня 2018 р.

cy Żytomierskiej Obwodowej Administracji Państwowej Oleksy Jasiunecki, przewodniczący Bohuńskiej Rady Rejonowej Aleksander Błuszczynski i Olga Prychodzenko z Żytomierskiej Rady Miejskiej. Polską społeczność miasta reprezentowała młó-

dzień z zespołów Koroliski, Dzwoneczki oraz z Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego.

Zebrani uczcili modlitwą w katedrze św. Zofii 96 ofiar tragicznej katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem w 2010 roku

oraz tych, którzy zginęli w lesie katyńskim w 1940 roku. Mszę św. w intencji poległych celebrował w imieniu biskupa ordynariusza diecezji kijowsko-żytomierskiej Witalija Kriwickiego proboszcz katedry ks. kanonik Wiktor Makowski w koncelebrze z ks. Andrzejem Baczyńskim SDB, oficjałem Sądu Biskupiego, i ks. Ryszardem Karapudą TChr, kapelanem Polaków Żytomierszczyzny.

Po mszy świętej odbył się wzruszający koncert żałobny z udziałem miejscowych zespołów artystycznych i młodzieży. Wystąpiły zasłużone dla kultury polskiej zespoły Koroliski, Dzwoneczki, Dziecięcy Teatr Lalek „ModernPol”, chór Misericordia, Chór Katedralny oraz śpiewaczka Natalia Zubarewa.

Głos zabrała konsul RP w Winnicy Urszula Filipkowska, która podziękowała organizatorom za przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości oraz lekcję patriotyzmu. Oleksy Jasiunecki podkreślił wagę zachowania pamięci narodowej. Ksiądz Wiktor Makowski wyraził wdzięczność za trud wkładany w podtrzymywanie i kultywowanie tradycji.

Wiktor Laskowska-Szczur przypomniała o zbrodni katyńskiej z 1940 roku. Jak powiedziała: – Pamięć dla nas, Polaków na Żytomierszczyźnie, jest bardzo ważna. W latach 1937-1938 przeprowadzono tu takie same stalinowskie czystki, których ofiarą padli nasi dziadkowie. W katastrofie lotniczej w 2010 roku zginęła polska elita, wśród niej nasi przyjaciele, z którymi współpracowaliśmy i których znaliśmy. Z prezydentem Lechem Kaczyńskim mieliśmy zaszczyt spotkać się w grudniu 2009 roku w Kijowie. Łączy nas wspólny ból. Jesteśmy razem!

W uroczystościach wzięli również udział przedstawiciele mniejszości narodowych: ormiańskiej i czeskiej.

Po koncercie wszyscy udali się przed katedrę, pod pomnik św. Jana Pawła, gdzie zapalili znicze i zaśpiewali „Barkę”, ulubioną pieśń Ojca Świętego. Znicze w kolorach białych i czerwonych oraz niebieskich i żółtych podkreślały jedność narodu ukraińskiego i polskiego, które poniosły ogromne straty podczas stalinowskich represji.

Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie organizuje uroczystości poświęcone zbrodni katyńskiej od 2010 roku, pielęgnując w ten sposób pamięć o jej ofiarach oraz wszystkich represjonowanych przez Związek Sowiecki, składając hołd walczącym o wolność i demokrację.

Wiktor Laskowska-Szczur

**Sluchacze Koncertu Requiem w katedrze św. Zofii /
Слухачі на Концерті - Requiem в кафедральному соборі св. Софії**

**Wykonawcy Koncertu - Requiem /
Учасники Концерту - Requiem**

Uczestnicy obchodów zbrodni katyńskiej zapalili znicze i zaśpiewali „Barkę” pod pomnikiem św. Jana Pawła II / Після концерту запалили знічі та заспівали „Барку” під пам’ятником св. Іоанна Павла II

Przedstawiciele władz, organizacji mniejszości narodowych, duchowieństwa i mieszkańcy miasta złożyli kwiaty i zapalili znicze / Представники влади, організації національних меншин, духовенства та мешканці міста поклали квіти та запалили знічи

Żytomierz uczcił ofiary represji stalinowskich

21 maja w uroczystych obchodach Dnia Pamięci Ofiar Represji Politycznych 1937-1938 udział wzięli przedstawiciele władz, organizacji mniejszości narodowych, duchowieństwa i mieszkańcy miasta.

Przedstawiciele Rady Kościołów Żytomierszczyzny modlili się wspólną modlitwą ekumeniczną za wszystkich niewinnie zabitych. Ks. kanonik Wiktor Makowski podkreślił, że „nie ma sprawiedliwego zabójstwa!”. I zachęcał, by „modlić się za tych, którzy oddali swoje życie, za niewinnie zabitych”.

Po modlitwie przy krzyżu – pomniku ofiar stalinowskich czystek z lat 1937-1938 wszyscy uczestnicy uroczystości złożyli kwiaty i zapalili znicze, by okazać szacunek i upamiętnić tragicznie zmarłych. Hołd pomordowanym oddali Polacy, Czesi, Ormianie.

Władze Żytomierza 28 grudnia 2015 roku wydały zgodę na opracowanie szczegółowego planu zagospodarowania terenu pod budowę pomnika pamięci ofiar represji politycznych. Decyzję w tej sprawie podjęli deputowani Rady Miasta Żytomierza. Prezes Żytomierskiej Fundacji Dobroczynności „Holocaust Narodów” Wiktor Borkowski założył konto w banku, gdzie będą gromadzone fundusze na budowę memoriału. Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie wspiera tę inicjatywę i podejmuje starania o powstanie pomnika.

Wiktor Laskowska-Szczur

Żytomierzanie oddali hołd pomordowanym / Житомиряни вшанували жертв репресій

Przedstawiciele Rady Kościołów Żytomierszczyzny modlili się wspólną modlitwą ekumeniczną / Представники Житомирської Ради Церков помолилися спільною екуменічною молитвою

Ogólnoukraińskie V Dyktando z Języka Polskiego w Żytomierzu

20 maja na Narodowym Uniwersytecie Agroekologicznym zostało przeprowadzone V Ogólnoukraińskie Dyktando z Języka Polskiego „Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku”. Sprawdzenia odbywa się z inicjatywy Fundacji Wolność i Demokracja.

Dyktando ma na celu promocję nauki języka polskiego oraz wyróżnienie osób, które wykazą się bardzo dobrą znajomością ortografii i interpunkcji polskiej. W żytomierskim sprawdzianie udział wzięło 131 osób z Berdyczowa, Korostenia, Nowogrodu Wołyńskiego, Olewska, Choroszewa, Korostyszewa, Susłów i Żytomierza – uczniów, studentów, osób polskiego pochodzenia oraz miłośników języka polskiego.

Piszących powitały konsul KG RP w Winnicy Agnieszka Biront oraz prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur, tradycyjnie życząc im połamania piór. Rektor Narodowego Uniwersytetu Agroekologicznego prof. Oleg Skidan wręczył Wiktorii Laskowskiej-Szczur nagrodę „Duma Uniwersytetu” oraz podziękował jej za owocną współpracę.

Tekst dyktanda przeczytała nauczycielka języka polskiego z ORPEG Anetta Laskowska. Prace sprawdzało jury w składzie mgr Anetta Laskowska, dr Wiktoria Bilawska, mgr Wiktoria Zubarewa, doktorantka Uniwersytetu Śląskiego Helena Staniszevska i Walentyna Koleśnik. Ocenie podlegała poprawność ortograficzna i interpunkcyjna, dlatego piszący musieli się wykazać głęboką wiedzą z zakresu gramatyki i wyczuwaniem językowym.

Wyniki zostały ogłoszone w tym samym dniu. W kategorii dzieci i młodzież (12-18 lat) tytuł Mistrz Języka Polskiego na Ukrainie otrzymał Dymitr Kirszew, tytuł I Wicemistrza Języka Polskiego na Ukrainie przypadł Oldze Skybie, II Wicemistrza Języka Polskiego na Ukrainie – Darii Wachowskiej. Wszyscy wymienieni są uczniami Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego działającej przy ŻOZPU. Najmłodszym Uczestnikiem Dyktanda Języka Polskiego na Ukrainie został Artem Sergijenko z Choroszewa.

W kategorii dorośli (powyżej 19 roku życia) tytuł Mistrz Języka Polskiego na Ukrainie uzyskała Natalia Lewicka, tytuł I Wicemistrza Języka Polskiego na Ukrainie zdobyła Lesia Janczewska, II Wicemistrzem Języka Polskiego na Ukrainie została Iwanna Wolska. Tytuł Najstarszego

Rektor prof. Oleg Skidan wręczył W. Laskowskiej-Szczur nagrodę „Duma Narodowego Uniwersytetu Agroekologicznego” / Ректор проф. Олег Скидан вручив Вікторії Ляковській-Щур нагороду „Гордість Житомирського національного агроєкологічного університету”

Uczniowie Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego działającej przy ŻOZPU podczas dyktanda / Учасники Польської суботньо-недільної школи імені І. Я. Падеревського при ЖОСПУ під час диктанту

Zwycięzcy oraz organizatorzy dyktanda / Переможці та організатори диктанту

Uczestnika Dyktanda Języka Polskiego na Ukrainie otrzymała Walentyna Krasnoperowa.

Patronat medialny nad wydarzeniem objęły: Sojuz TV, program TV „Polacy Żytomierszczyzny” oraz czasopismo „Tęcza Żytomierszczyzny”.

Dyktando jest organizowane przez Fundację WiD w ramach jej projektu „Bia-

ło-czerwone ABC. Program rozwoju polskiej edukacji na Ukrainie” współfinansowanego ze środków Senatu RP w ramach zadań publicznych w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2018 r. Współorganizatorem w Żytomierzu był Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie.

Wiktoria Laskowska-Szczur

Uczestnicy III Zjazdu Kongresu Oświaty Polonijnej z prezydentem miasta Krakowa Jackiem Majchrowskim /
Учасники III Конгресу полонійної освіти з презентом міста Краків Яцеком Майхровским

III Zjazd Kongresu Oświaty Polonijnej

Od 29 czerwca do 2 lipca obradował III Zjazd Kongresu Oświaty Polonijnej. Udział w nim wzięło 35 uczestników z 21 krajów. Ukrainę reprezentowała prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur, stała członkiem Kongresu.

Do Krakowa przybyli przedstawiciele polskich i polonijnych organizacji oświatowych działających w Australii, Belgii, na Białorusi, w Brazylii, Czarnogórze, Czechach, Francji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii Północnej, Kanadzie, Kazachstanie, Niemczech, Norwegii, we Włoszech, w Rosji, Stanach Zjednoczonych, Szwecji, Wielkiej Brytanii oraz na Litwie i Ukrainie.

Z uczestnikami zjazdu spotkał się w krakowskim magistracie prezydent Krakowa Jacek Majchrowski, który objął III Zjazd Kongresu Oświaty Polonijnej patronatem honorowym.

W inauguracji zjazdu wzięli udział m.in. senator RP Jerzy Fedorowicz, marszałek Województwa Małopolskiego Jacek Krupa, wiceprezydent miasta Krakowa Katarzyna Król, dyrektor biura Polonijnego

Kancelarii Senatu RP Grzegorz Seroczyński, dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji Narodowej Sebastian Kęcik oraz prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Dariusz Piotr Bonisławski.

W programie konferencji znalazły się wybór władz Kongresu Oświaty Polonijnej na kolejną kadencję, warsztaty dla nauczycieli polonijnych zatytułowane „Innowacyjne kształcenie pokolenia polonijnego, czyli językowo-przedmiotowe nauczanie języka odziedziczonego metodą skorelowaną”, panele dyskusyjne, indywidualne konsultacje metodyczno-przedmiotowe.

Obradom przewodniczyła wybrana jednogłośnie na tę funkcję Dorota Andracka, sekretarzem była Wiktoria Laskowska-Szczur. Uczestnicy podsumowali pracę dotychczasowych władz organizacji, a także ocenili stan nauczania polskiej młodzieży na obczyźnie. W tajnym głosowaniu wybrali władze Kongresu na kadencję 2018-2021. Prezydentem KOP została dr Jolanta Tatara (USA), wiceprezydentami Anna Dunajewski, Agnieszka Zajac

i Hanna Sand, sekretarzem Iwona Malinowski, skarbnikiem Ewa Miżejewska. W skład Komisji Rewizyjnej KOP zostali wybrani Barbara Wojda, Renata Kaczmarek i Józef Kwiatkowski.

Kongres Oświaty Polonijnej uhonorował statuetkami osoby zasłużone dla oświaty polonijnej i polskiej za granicą. Prezydent KOP Jolanta Tatara wręczyła je senatorowi RP Jerzemu Fedorowiczowi, marszałkowi Województwa Małopolskiego Jackowi Krupie, prezesowi Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Dariuszowi Piotrowi Bonisławskiemu, prezesowi Polskiej Akademii Umiejętności prof. Andrzejowi Białasowi, naczelnik Departamentu Współpracy Międzynarodowej MEN Beacie Pietrzyk oraz skarbnik Stowarzyszenia Oświaty i Kultury Polskiej Barbarze Dudzik.

Uczestnicy przyjęli szereg dokumentów ważnych dla rozwoju oświaty polskiej i polonijnej poza granicami Polski, sygnalizując kwestie ważne dla szkolnictwa polskiego za granicą. Zostały zaprezentowane pomoce edukacyjne „Biblioteka Pedagogiczna partnerem nowoczesnego

Goście i uczestnicy na inauguracji zjazdu /
Гості та учасники на урочитому відкритті з'їзду

nauczyciela”, krakowskie uczelnie przedstawiły zaproszenie do studiowania w Polsce, ofertę współpracy zaproponował prezes Stowarzyszenia Oświaty i Kultury Polskiej. Organizatorzy zadbali również o bogaty program kulturalny.

III Zjazd KOP odbywający się w roku 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości zakończyła msza św. w Bazylice Mariackiej w intencji wszystkich uczestników.

Organizatorem zjazdu był Kongres Oświaty Polonijnej, współorganizatorami Stowarzyszenie Oświaty i Kultury Polskiej oraz Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Kongres Oświaty Polonijnej to samorządna organizacja przedstawicieli oświatowych środowisk polonijnych i polskich poza granicami kraju, jednocząca oświatowe instytucje polonijne. Jego celem jest integracja i wzmocnienie polonijnego ruchu oświatowego na całym świecie, zapewnienie oświacie polonijnej należnych jej praw, statusu i środków, dbałość o zachowanie przez młode pokolenia Polaków języka polskiego i narodowego dziedzictwa kulturowego i historycznego oraz koordynacja przedsięwzięć na rzecz promocji języka i kultury polskiej.

Wiktoria Laskowska -Szczur

Osoby wyróżnione statuetkami Kongresu Oświaty Polonijnej /
Відзначені статуетками Конгресу полонійної освіти

Obrady III Kongresu Oświaty Polonijnej /
Звітно-виборча конференція III Конгресу полонійної освіти

Ostatni dzwonek w Polskiej Szkole Sobotnio-Niedzielnej w Żytomierzu

29 maja koncertem patriotycznym pt. „Witaj, majowa jutrzeńko” zakończył się rok szkolny w Polskiej Szkole Sobotnio-Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego działającej przy Żytomierskim Obwodowym Związku Polaków na Ukrainie.

Podczas koncertu, który odbył się w Humanistycznym Gimnazjum nr 1, prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur rozdała uczniom dyplomy i certyfikaty znajomości języka polskiego na poziomie B1-B2 oraz podziękowała nauczycielce języka polskiego Wiktorii Zubarewej za przygotowanie uroczystości.

Na zakończenie roku szkolnego swoje występy artystyczne zaprezentowały licznie zgromadzonej widowni działające przy ŻOZPU zespoły: Zasłużony dla Kultury Polskiej Polski Zespół Taneczny „Koroliski” (choreograf Irena Świtelska), Polski Dziecięcy Teatr Lalek „ModernPol” (kierownik Wiktoria Zubarewa), Polski Zespół Wokalno-Instrumentalny „Stokrotki” (kierownik Natalia Zubarewa), Polski Zespół Wokalny „Misericordia” (kierownik Olga Kolesowa).

Do Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego w roku szkolnym 2017-2018 uczęszczało ponad 600 uczniów – dzieci i młodzież polskiego pochodzenia od 6 roku życia. Uczyli się pod okiem dr Oleny Staniszeńskiej, mgr Wiktorii Zubarewej oraz nauczycieli skierowanych przez ORPEG Andrzeja Piotrowicza, Anetty Laskowskiej i Marka Wróblewskiego.

Liczne konkursy historyczne, ortograficzne oraz literackie przeprowadzane w ciągu roku szkolnego przyczyniają się do głębszego opanowania wiedzy z zakresu języka, historii, literatury i kultury Polski, uczniowie mogą więc jak równy z równym rywalizować z rówieśnikami z Polski.

Głównym hasłem Polskiej Szkoły im. I.J. Paderewskiego jest „Bóg, Honor i Ojczyzna!”, dlatego rodzice z radością zapisują do niej swoje dzieci. Właśnie tu znajdują ostoję polskości, miejsce, gdzie odradzają się więzi z Polską, polska kultura oraz tożsamość narodowa. Polacy z Żytomierza chcą powrócić do tego, co przez lata było im zakazane: mówienia po polsku, śpiewania polskich pieśni patriotycznych, odmawiania pacierzy itd.

Do spotkań w nowym roku szkolnym /
До зустрічі в новому шкільному році

Uczniowie chętnie biorą udział w rozmaitych konkursach czy sprawdzianach, w których wielu z nich zdobywa laury. W minionym roku szkolnym szczególną aktywnością i osiągnięciami podopieczni polskiej placówki wykazali się w następujących imprezach: w III Konkursie Recytatorskim im. Walentego Grabowskiego w Żytomierzu, gdzie w kategorii dzieci 10-13 lat I miejsce zdobyły Anita Cyporenko i Elżbieta Trusz, II – Illia Udowkin, III – Małgorzata Osowska i Waleria Słobodeniuk-Sira; w kategorii dzieci 14-15 lat II miejsce zajęła Małgorzata Ryżkowa; w kategorii dzieci 16-17 lat na I miejscu uplasował się Konstanty Ogijenko, II – Maria Demianiuk, III – Weronika Olejnikowa.

W konkursie Mistrz Ortografii w Żytomierzu 2018 I miejsce zdobyła Olga Skyba, II – Darina Wachowska, III – Weronika Olejnikowa.

W Konkursie Historycznym dla uczniów klas X-XI I miejsce zajęła Zofia Padiuk, II – Iwanna Wolska, III – Anastazja Kowban, IV – Maria Demianiuk, V miejsce – Anastazja Malinowska.

Laureatką I etapu Ogólnoukraińskiego Konkursu Recytatorskiego Polskiej Poezji w Łucku została Anastazja Kowban, która jest też jedną z laureatek tegorocznego konkursu historycznego Patria Nostra w Krakowie.

W III Konkursie Historycznym „Wojna polsko-bolszewicka 1919-1920 w obronie

granic i niepodległości” w kategorii plakat wyróżnienie otrzymała Weronika Olejnikowa. Ta sama uczennica zajęła II miejsce w XVIII Międzynarodowym Konkursie Literackim dla młodych Polaków mieszkających poza granicami kraju – za pracę literacką o problemie wolności we współczesnym świecie.

Wyróżnienie w XVIII Międzynarodowym Konkursie Literackim dla dzieci i młodzieży polonijnej w wieku 9-13 lat za pracę „Co robią moje zabawki, gdy śpię” (Kraków, 2018 r.) zdobyła Anita Cyporenko.

Na Ogólnoukraińskiej Olimpiadzie z Języka i Literatury Polskiej w Iwanofrankiwsku III miejsce zajęła Olga Skyba (uczennicę przygotowała nauczycielka języka polskiego Wiktoria Zubarewa).

Można by jeszcze długo wymieniać nazwiska uzdolnionej polskiej młodzieży z Polskiej Szkoły im. I.J. Paderewskiego. Ważne jest to, że chce się ona uczyć i poznawać dziedzictwo narodowe swoich przodków, chętnie bierze udział w koncertach patriotycznych, uczestniczy w projektach edukacyjnych w Polsce itp. To wszystko niewątpliwie pomaga w skutecznej nauce języka polskiego poza granicami kraju.

Zapraszamy Państwa do naszej szkoły!

Wiktoria Zubarewa

Poetycka rywalizacja w Tarnowie

W dniach 9-13 maja młodzież z Polski, Litwy, Ukrainy, Węgier i Czech uczestniczyła w XIX Międzynarodowej „Akademii Polskiej Poezji – Tarnów 2018”. Jej głównymi organizatorami było Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Szkoły Sportowej oraz Szkoła Podstawowa nr 20 im. Polskich Olimpijczyków w Tarnowie.

W Akademii uczestniczyło łącznie 60 uczniów i opiekunów spoza Polski oraz 50 z Polski. Z Ukrainy przyjechali recytatorzy z Zespołu Edukacyjnego ze Strzelczysk, ze Związku Polaków Białocerkiewszczyzny z Białej Cerkwi oraz z Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie (obwód i miasto Żytomierz). Polscy deklamatorzy reprezentowali szkoły z Tarnowa i regionu tarnowskiego oraz wielu innych miast, w tym m.in. Wodzisławia Śląskiego, Wałbrzycha, Stalowej Woli czy Rzeszowa.

Uczniowie wraz z opiekunami zostali zakwaterowani w hotelu Cristal Park. Organizatorzy przygotowali dla nich wycieczkę do Krakowa, gdzie mogli zapoznać się z pięknem architektury byłej stolicy Polski, jej zabytkami i ciekawostkami. Podczas pobytu w Tarnowie oprócz udziału w Akademii mieli możliwość zwiedzić miasto, jego zabytki architektoniczne i kulturowe, a przede wszystkim spotkać się z rówieśnikami z Polski.

W Szkole Podstawowej nr 20 uczestniczyli w zajęciach warsztatowych, których tematyką była interpretacja poezji w literaturze, muzyce i plastyce. Warsztaty poetyckie prowadziła mgr Hanna Krakowska, polonistka z kilkudziesięcioletnim stażem pedagogicznym, warsztaty muzyczno-taneczne – Teresa Lamot, instruktor teatralny, a zajęcia plastyczne – mgr Dorota Niedojadło, nauczyciel plastyk.

Był czas na rozmowy o edukacji w Polsce i za granicą, problemach młodzieży polskiej i innych krajów, w tym o sytuacji na Ukrainie. Dyrektor SP nr 20 odbył spotkanie z opiekunami grup, w trakcie którego dyskutowano na temat dalszego współdziałania i realizacji kolejnych cykli Akademii Polskiej Poezji. Określono zakres współpracy na najbliższy rok, w tym wymianę nauczycieli i uczniów, udział we wspólnych projektach.

11 maja wieczorem w Dworku Modrzewiowym Hotelu Cristal Park odbył się koncert artystyczny, w trakcie którego uczniowie z poszczególnych krajów mieli możliwość zaprezentowania się w krótkich występach artystycznych. Koncert

Zwycięzcy XIX Międzynarodowej „Akademii Polskiej Poezji – Tarnów 2018” / Переможці XIX Міжнародної „Академії польської поезії – Тарнов 2018”

Warsztaty muzyczno-taneczne / Танцювальний майстер-клас

rozpoczął się polonezem w wykonaniu uczestników wszystkich ekip zagranicznych – układu choreograficznego nauczyli się w trakcie warsztatów muzyczno-tanecznych.

Konkursy recytatorskie (międzynarodowy i ogólnopolski) odbyły się 12 maja w Centrum Sztuki Mościce. Jurorzy zwracali uwagę na wysoki poziom recytacji, różnorodny repertuar, nie zawsze jednak dający możliwość właściwej interpretacji przez uczniów. „Podkreślić jednak należy, że wartością samą w sobie jest obcowa-

nie z poezją, kultywowanie mowy i kultury polskiej poza granicami kraju” – stwierdzili jurorzy.

Uczestnicy spoza Polski sięgnęli po zróżnicowany repertuar. Powodzeniem cieszyły się wiersze Wisławy Szymborskiej, Juliana Tuwima, Czesława Miłosza, ks. Jana Twardowskiego, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego. Jury, w którym zasiadli Anna Krakowska, Zofia Buryło oraz aktor tarnowskiego teatru Kamil Urban, po wystudowaniu wszystkich uczestników wyłoniło laureatów.

Wśród recytatorów zagranicznych I miejsce zajęła Izabela Bolek (Szkoła Podstawowa z polskim językiem nauczania w Hnojniku, Czechy), II miejsce ex aequo – Julia Pieter (Szkoła Podstawowa z polskim językiem nauczania w Hnojniku, Czechy) i Sira Slobodeniuk (Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie), III miejsce – Aurelia Korenikowa (Gimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie, Litwa), IV miejsce – Emilia Pozniakowa (Gimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie, Litwa).

Jako kolejna impreza odbył się konkurs plastyczny, w którym prezentowane były prace wykonane przez uczniów uczestniczących w Akademii Polskiej Poezji podczas zajęć warsztatowych. Ich tematyka wiązała się z interpretacją wierszy.

Wszyscy uczestnicy konkursu oraz opiekunowie otrzymali dyplomy oraz upominki w postaci koszulek, gadżetów (lataarki, kalkulatory, długopisy), albumów i pamiątek z Tarnowa. Organizatorzy doszli bowiem do wniosku, że przyjazd z bardzo odległych miejscowości, udział w konkursie, a przede wszystkim kultywowanie mowy polskiej nie może być „skwitowane” jedynie dyplomem. Nagrodzeni i wyróżnieni recytatorzy oraz placówki otrzymali tablety oraz wieże stereofoniczne i radiodtwarzacze CD.

Uczestnicy mogli podziwiać piękno Tarnowa /
Учасники насолоджувались красивим містом

W przedostatnim dniu Akademii odbyło się spotkanie opiekunów z organizatorami, na którym wymieniono wnioski wynikające z pobytu w Tarnowie. Przygotowano dla opiekunów foldery, mapy prezentujące piękno miasta i regionu oraz materiały i pozycje literackie, które mogą zostać wykorzystane podczas recytacji w następnych edycjach konkursu. Uczestnicy podkreślali gościnność organizatorów, wspaniałe warunki pobytu i ciekawy program towarzyszący konkursom i warsztatom.

Projekt realizowany był jako zadanie zlecone przez Senat RP w ramach opieki nad Polonią w 2018 w zakresie edukacji. Patronat nad konkursem sprawował, udzielając równocześnie wsparcia finansowego, prezydent Tarnowa Roman Ciepela. Impreza mogła się odbyć dzięki przychylności i pomocy przyjaciół konkursu oraz sponsorów, przynosząc wiele emocji i wrażeń uczestnikom i ich opiekunom.

Andrzej Kot

Młodzi żytomierzanie na konkursie Patria Nostra

Uczniowie Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego działającej przy Żytomierskim Obwodowym Związku Polaków na Ukrainie zostali laureatami III edycji konkursu historycznego Patria Nostra w Krakowie.

Konkurs adresowany jest do polskiej młodzieży szkolnej. Jego celem jest propagowanie wiedzy o historii Polski, krzewienie patriotyzmu i etyki chrześcijańskiej za pomocą nowoczesnych środków przekazu. Do udziału w Patria Nostra zaproszono także polską młodzież z Litwy, Białorusi, Ukrainy i Kazachstanu. Łącznie w konkursie wzięli udział uczniowie z 273 szkół.

Uczestnicy w 3-osobowych zespołach, pracując pod okiem opiekunów, mieli za zadanie przygotować 30-sekundową animację komputerową lub 45-sekundowy film na temat historii Polski. Do konkursu zgłoszono 100 prac.

Organizatorzy i laureaci III edycji konkursu historycznego Patria Nostra w Krakowie /
Організатори та переможці III Конкурсу історичного Patria Nostra в Кракові

Grupa ze szkoły w Żytomierzu w składzie Maria Demianiuk, Eugeniusz Baranowski i Anastasia Kowban, pracująca pod opieką nauczyciela historii Andrzeja Piotrowicza, stworzyła film „Zamordowanie Jerzego Popieluszki”. Został on jednym z laureatów konkursu.

Praca nad filmem pomogła uczniom nie tylko głębiej poznać historię Polski, ale też spróbować swych sił w roli operatora, scenarzysty i reżysera.

Gala konkursowa odbyła się 12 marca w Krakowie.

Maria Demianiuk

Rodzina Polonijna – Witoszyce i Żytomierz

Młodzież z Zespołu Szkół Podstawowej i Przedszkole im. Władysława Reymonta w Witoszycach oraz z Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie od 30 maja do 5 czerwca brała udział w wymianie szkolnej połączonej z objazdem historycznym po Ukrainie.

Młodzi Polacy z Żytomierzu niecierpliwie oczekawali na przyjazd swoich przyjaciół z Witoszyc, u których niedawno gościli w Polsce. Przez ten czas aktywnie wykorzystywali Internet do kontaktów, odbywali rozmowy przez Skype'a. Rzetelnie przygotowali plan pobytu swych gości, na temat programu toczyły się gorące obrady. Żytomierz ma bowiem ciekawą i bogatą historię i wiele jest tu pokazania.

Uczniowie z Polski zawitali do Centrum Polskiego, głównej siedziby Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie. Podczas miłej rozmowy zapoznali się z działalnością organizacji, obejrzeli zdjęcia i czasopisma wydawane przez ŻOZPU. Następnie w towarzystwie swych nowych przyjaciół udali się na spacer do centrum miasta i wysłuchali jego historii.

Miejski ratusz, deptak z pięknymi kolorowymi parasolkami przyciąga turystów. Na budynku przy ulicy Michajłowskiej jest tablica informująca o tym, że latem 1944 roku miał tu siedzibę „Główny Sztab Formowania polskich jednostek wojskowych na Żytomierszczyźnie”. Pomnik Siergieja Korolowa, konstruktora statków kosmicznych, i pomnik Niebiańskiej Sotni należą już do najnowszej historii Ukrainy.

Celem wycieczki „Polski Żytomierz” było pogłębienie wiedzy historycznej uczniów przez bezpośredni kontakt z miejscami mającymi związek z odzyskaniem przez Polskę niepodległości. Uczniowie wysłuchali ciekawych historii na temat wybitnych Polaków związanych z Żytomierzem. W Muzeum Paderewskiego w Szkole Muzycznej dowiedzieli się, co łączyło Ignacego Jana Paderewskiego i jego rodzinę z Żytomierszczyzną. Na miejscowym cmentarzu katolickim zapalili znicze na grobach i przed tablicą Paderewskich, rodzin Moniuszków, Kraszewskich i Dąbrowskich. Uczcili także pamięć św. Jana Pawła II. Wysłuchali historii o represjonowaniu tutejszych Polaków w czasach stalinowskich, dziejów rzymskokatolickiej katedry diecezji kijowsko-żytomierskiej pw. św. Zofii. Bardzo ciekawa była wyprawa do Muzeum Kosmonautyki oraz domu rodzinnego Siergieja Korolowa.

Przed tablicą Ignacego Jana Paderewskiego umieszczonej na fasadzie Szkoły Muzycznej w Żytomierzu / Перед пам'ятною дошкою І. Я. Падеревського на фасаді музичної школи в Житомирі

Młodzież oddała hołd przed grobem rodziców Ignacego Jana Paderewskiego / Молодь вшанувала пам'ять на могилі батьків І. Я. Падеревського

Uczniowie zwiedzili również Kijów / Учні відвідали Київ

Wycieczka po Żytomierzu pokazała, że historia i kultura łączy narody polski i ukraiński.

Młodzież z Polski wraz z kolegami i koleżankami z Żytomierza pojechała również do Kijowa, gdzie zapoznała się z historią stolicy Ukrainy. W programie było zwiedzanie kościoła konkatedralnego pw. św. Aleksandra, Soboru Sofijskiego, pomnika założycieli Kijowa, pomnika księżnej Olgi – kompozycji przedstawiającej św. św. Cyryla i Metodego, Apostoła Andrzeja i księżnę Olę, Złotej Bramy – symbolu potęgi średniowiecznego Kijowa, a obok niej pomnika Jarosława Mądrego, twórcy potęgi Rusi Kijowskiej, który trzyma w rękach makietę Soboru Sofijskiego. Chreszczatyk, główna ulica miasta, przecina Majdan. Po chwili zadumy młodzież oddała hołd zabitym w walce o niezależność Ukrainy.

W Kijowie grupa wzięła udział w akcji „Szczęśliwa Rodzina – Zdrowa Ukraina”, co wpisuje się treść projektu.

W niedzielę uczniowie uczestniczyli w procesji Bożego Ciała w Żytomierzu, największej na Ukrainie, w której bierze udział trzy tysiące osób.

Podsumowaniem wiedzy zdobytej podczas wycieczek był konkurs historyczny dotyczący dat i miejsc. Każda z ekip zadała 10 pytań z historii odzyskania przez Polskę niepodległości. Uczniowie rysowali też plakaty przedstawiające to, co najbardziej spodobało im się podczas pobytu na Ukrainie. Autorzy najlepszych zostali nagrodzeni upominkami, a wszyscy otrzymali prezenty.

Uczniowie bardzo chętnie dzielili się wrażeniami z wycieczek oraz z przyjemnością nawiązywali do wysłuchanych opowieści. Ciekawie było obserwować, jak przełamują bariery językowe, a poprzez gry i zabawy integrują się.

Na pożegnanie została zorganizowana dyskoteka. Były łyzy, smutek i uciski oraz nadzieja, że niedługo się spotkają!

Wizyta młodzieży z Polski w Żytomierzu odbyła się w ramach projektu „Biało-czerwone ABC. Program partnerstwa szkół”, realizowanego przez Fundację Wolność i Demokracja. Projekt ten jest współfinansowany ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej ramach zadania publicznego „Rodzina polonijna. Współpraca szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw oraz organizacji społecznych za granicą prowadzących nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim ze szkołami w Polsce”. Projekt Rodzina Polonijna jest doskonałą okazją do kształtowania postaw patriotycznych poprzez wzbudzanie miłości do kraju ojczystego, wyrabianie poczucia dumy narodowej.

Irena Świtelska

W Kijowie młodzież zapoznała się z historią stolicy Ukrainy / В Києві молодь познайомилась з історією української столиці

Chwile zadumy na miejscu walki o niezależność Ukrainy / Хвилини мовчання на місці боротьби за незалежність України

Konkursy i plenery malarskie pod gołym niebem / Конкурси та майстер-класи під відкритим небом

Polska mniejszość narodowa podczas Dnia Europy w Żytomierzu /
Польська національна меншина під час Дня Європи у Житомирі

Europejski Żytomierz

Uroczysty marsz mniejszości narodowych Żytomierszczyzny, Festiwal „Poleska Rodzina”, Festiwal jazzu i bluesu „Jazzomir”, lokacje krajów Europy „Podróż Europą”, artystyczny plener „VPozitive”, festiwal kuchni europejskiej to tylko niektóre atrakcje przygotowane w ramach obchodów Dnia Europy.

W roku 2018 Żytomierz w dni 19-20 maja tradycyjnie obchodził Dzień Europy. Organizatorzy przygotowali niezwykle bogaty program oraz wiele niespodzianek, a pogoda dopisała.

Przy ulicy Michajłowskiej z udziałem przedstawicieli polityków odbyła się publiczna dyskusja na temat „Europejskie wartości”. Dyskutowała również młodzież, padały również pytania o rozwój miasta.

Przedstawiciele narodowo-kulturalnych spółek Żytomierskiego obwodu przeszli uroczystym marszem w Dzień Europy. Kolorowy korowód w strojach mniejszości narodowych, flagi państw oraz kulki ubarwione i stworzyły niepowtarzalną atmosferę.

Dzień Europy był okazją również dla mniejszości narodowych do autopromocji swoich organizacji społecznych. Żytomierzanie i goście zapoznali się m.in. z działalnością organizacji Czechów, Ormian, Azerbejdżan, Polaków. Młodzież również

Festiwal „Poleska Rodzina” /
Фестиваль „Поліська родина”

interesowała się możliwością studiowania na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, organizowanym przez Kulturalno-Edukacyjne Centrum KUL. Dzieci częstowano ciasteczkami i cukierkami, prezentowano również planszowe gry historyczne.

Jednym z ważniejszych wydarzeń był Festiwal „Poleska Rodzina” z udziałem kulturalno-oświatowych organizacji społecznych mniejszości narodowych. Artyści wspaniale zaprezentowali europejską kulturę. Koncert odbył się na ulicy Michajłowskiej. Polską mniejszość prezentował

Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie. W koncercie wzięli udział polskie zespoły Koroliski, Dzwoneczki, ModernPol oraz solistki Anita Cyporenska i Natalia Zubarewa. Brzmiały perełki polskiej kultury oraz na scenie były przedstawione zdjęcia reprezentujące działalność największej polskiej wspólnoty Ukrainy. Wiktoria Laskowska-Szczur w imieniu Polaków Żytomierszczyzny przywitała gości i mieszkańców Żytomierza z okazji święta.

Tatiana Petrowska

Marsz „Szczęśliwa Rodzina – Zdrowa Ukraina!” / Марш „Щаслива родина – здорова Україна”

W obronie praw dzieci i

2 czerwca w Kijowie już po raz trzeci odbyła się ogólnoukraińska akcja „Szczęśliwa Rodzina – Zdrowa Ukraina!”. Jej celem jest zwrócenie uwagi społeczeństwa i władz na moralne i duchowe fundamenty małżeństwa i rodziny, będącej podstawą zdrowego wychowania dzieci.

Akcję zorganizowała Ogólnoukraińska Rada Kościołów i Organizacji Religijnych. Wsparty ją liczne organizacje rządowe i pozarządowe.

Na placu Sofijskim w stolicy Ukrainy tysiące ludzi zebrało się, by uczestniczyć w marszu w obronie wartości rodzinnych. W oczekiwaniu na rozpoczęcie pochodu do przybyłych przemawiali przedstawiciele

le organizatorów, były występy artystów, dla dzieci zorganizowano zabawy.

Z różnych miast Ukrainy, w tym z Żytomierza, przyjechali, przedstawiciele mniejszości narodowych, duchowni reprezentujący wszystkie kościoły chrześcijańskie, a także muzułmanów i wyznawców judaizmu, siostry zakonne, świeccy całymi rodzinami z parafii różnych konfesji. Zważywszy że do Ogólnoukraińskiej Rady Kkościołów i Organizacji Religijnych należy 16 podmiotów: Kościoły prawosławne, grecko- i rzymskokatolicki, protestancki, ewangelicki, związki religijne żydowskie i muzułmańskie oraz organizacja międzycerkiewna, można powiedzieć, że na marszu reprezentowanych było ok. 95 proc. wszystkich organizacji religijnych na Ukrainie.

Do Kijowa dotarli autokarem również przedstawiciele Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie razem z młodzieżą z Polski, która uczestniczyła w projekcie „Rodzina polonijna”. Flagi Ukrainy i Polski jak zawsze, kiedy potrzebujemy pomocy, były razem. W taki sposób ideę marszu poparli przedstawiciele polskich rodzin katolickich, które również borykają się z podobnymi problemami.

O godzinie 11 marsz na czele z hierarchami Kościołów i przywódcami organizacji religijnych ruszył ulicami miasta do placu Konstytucji przy budynku Rady Najwyższej. Pod hasłem „Szczęśliwa Rodzina – Zdrowa Ukraina!” szło około 10 tys. osób, które połączyło przekonanie o wartości tradycyjnej rodziny, przeświadczenie, że instytucja rodziny ukraińskiej jest

rodzin

zagrożona i że trzeba zrobić wszystko, by ją obronić. Uczestnicząc w marszu, dawali świadectwo poparcia dla zdrowych zasad życia w rodzinie, w której rodzą się dzieci, a mężczyzna i kobieta z szacunkiem odnoszą się do siebie nawzajem.

Wszystkie światowe religie podtrzymują model rodziny opartej na małżeństwie kobiety i mężczyzny, która jest otwarta na przyjęcie i wychowanie dzieci. Spłodzenie dziecka jest głównym celem i zadaniem rodziny. Życie w tradycyjnej rodzinie nigdy nie zniweluje wartości żadnego z jej członków ani nie uczyni go niepotrzebnym.

Według Centrum Razumkova 98 proc. mieszkańców Ukrainy postawiło rodzinę na pierwszym miejscu wśród życiowych priorytetów. Rodzina dla Ukra-

inów jest największą wartością spośród innych dóbr osobistych.

Marsz stał się świętem rodziny. Rodziny, która stanowi fundament wspólnoty społecznej na całym świecie i w każdym czasie. To był marsz pokojowy. Nie przeciwko, ale za! Za rodziną taką, jaką stworzył Pan Bóg, gdzie owocem miłości staje się dziecko, gdzie wiara prowadzi małżeństwo przez wszystkie burze życiowe.

Organizatorzy zachęcali do uświadomienia sobie zasadniczej roli rodziny w ukraińskim społeczeństwie, które i tak jest dotknięte plagą rozwodów, aborcji i promowaniem związków partnerskich. Dziś na Ukrainie jest 70 tys. sierot, a 100 tys. dzieci przebywa na stałe lub tymczasowo w sierocińcach. I tylko wsparcie rodzin tradycyjnych – prawne, w postaci ustaw, materialne, ideologiczne i moralne – pomoże zmienić tę sytuację w pozytywnym kierunku.

Zjawiskom, które niszczą społeczeństwo z zewnątrz, trzeba przeciwstawić kulturę rodziny zdrowej, w której nie ma przemocy i pijaństwa. Właśnie teraz rodzina tradycyjna potrzebuje pomocy. I od każdego zależy, czy wartości ukraińskiej rodziny zostaną zniszczone czy zachowane.

W marszu wzięły udział rodziny, które pielęgnują Boskie wartości, ponieważ to Pan Bóg stworzył pierwszą rodzinę. To Jego święty umysł zjednoczył Adama i Ewę. Większość uczestników była z rodzin religijnych. Swoją obecnością zachęcali do propagowania religii w rodzinie. Ponieważ Bóg i wiara wzmacniają tę wspólność i bronią jej przed wszelkim złem.

Kiedy pierwsi maszerujący byli już na placu Konstytucji przy budynku Rady Najwyższej, ostatni docierali tam jeszcze

przez ponad 15 minut. Na zakończenie marszu wystąpił przewodniczący komitetu organizacyjnego, ordynariusz diecezji kijowsko-żytomierskiej biskup Witalij Kriwicki. Jego Ekselencja podziękował Panu Bogu za to, że zebrał ludzi, którzy przyszli, aby bronić dzieci i rodzin. Dziękował tym, którzy dali przykład takich akcji na świecie, i organizatorom na Ukrainie. Przypomnił również inicjatora ukraińskiego marszu rodzin – śp. abp. Piotra Malczuka, który nie doczekał pierwszego pochodu. Dziękował władzom ukraińskim za prawa, które nie przeciwstawiają się prawom boskim.

Biskup Witalij Kriwicki dziękował wszystkim instytucjom, które przyłączyły się do organizacji marszu i wspierały Radę Kościołów. Wyrazy wdzięczności skierował także do wszystkich wspólnot religijnych, które włączyły się do akcji, wszystkich biorących udział w marszu oraz tych, którzy połączyli się z jego uczestnikami za pośrednictwem TV, radia, Internetu. Wszystkim, którzy wyszli z domów, by bronić swojej rodziny bp Witalij Kriwicki serdecznie podziękował. Zwłaszcza tym, którzy dają świadectwo swoim życiem rodzinnym na co dzień. Jego Ekselencja zachęcał do uczestnictwa w takich marszach tam, gdzie postawi nas Pan Bóg – w naszych miastach i wioskach, we wspólnotach i miejscu pracy, aby być świadkami Boga, świadkami Bożej mądrości.

Na zakończenie wszyscy uczestnicy akcji wspólnie zaśpiewali „Boże, modlę się za Ukrainę”. Do nieba poleciały wypuszczone gołębie jako symbol pokoju. Jeszcze długo plac Konstytucji był pełen ludzi, którzy poczuli się jeszcze większą rodziną – rodziną zwolenników tych samych wartości.

Olga Kolesowa

W marszu wzięła udział młodzież uczestnicząca w projekcie „Rodzina polonijna” / Молодь взяла участь у проекті „Родина Полонійна”

Z oficjalną wizytą na Śląsku

Na zaproszenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach gościła delegacja z Żytomierza z wiceprzewodniczącym Obwodowej Administracji Państwowej Oleksym Jasiuneckim, Wiktoria Laskowską-Szczur, Artemem Sachukiem i Andriejem Prygornymkim.

Żytomierzanie spotkali się z wicemarszałkiem Stanisławem Dąbrową oraz członkiem Zarządu Województwa Małgorzatą Ochęduszką-Ludwik. Tematem rozmów były m.in. dalsza współpraca obu regionów, zwłaszcza w dziedzinie gospodarki, inwestycji, infrastruktury i nauki. Postanowiono przedłużyć umowę o współpracy, którą zawarto w 2015 roku, na następne lata. Podpisanie dokumentu zaplanowane zostało podczas Dni Kultury Polskiej na Ukrainie.

Delegacja z Żytomierza wzięła udział w X Europejskim Kongresie Gospodarczym, który ściągnął do stolicy województwa śląskiego polityków i biznesmenów nie tylko z Polski, ale też z wielu krajów świata. Ponad 150 sesji tematycznych, 900 panelistów i ok. 10 tys. gości – tak w liczbach przedstawiała się kolejna odsłona tej największej imprezy biznesowej w Europie Środkowej, podczas której Katowice stają się centrum gospodarczych wydarzeń. Technologie i trendy, inwestycje, transport i logistyka, zarządzanie, finanse, energetyka, fundusze przyszłości oraz European Start-UP Days to tylko krótka lista gorących tematów poruszanych w czasie trzydniowego spotkania.

X edycję Europejskiego Kongresu Gospodarczego zainaugurowano debatą pt. „Nasza nowa Europa”. Wzięli w niej udział: Jacek Czaputowicz, polski minister spraw zagranicznych, George A. Papandreu, premier Grecji w latach 2009-2011, Iveta Radičová, premier Słowacji w latach 2010-2012, Herman Van Rompuy, emerytowany przewodniczący Rady Europejskiej, premier Belgii w latach 2008-2009, oraz Alexander Stubb, premier Finlandii w latach 2014-2015. Dyskusję poprowadził prof. Jerzy Buzek, były premier Polski.

Uczestnicy kongresu wymieniali się poglądami, doświadczeniami, nawiązywali kontakty biznesowe. Kongres był także okazją do spotkań w części wystawienniczej. Na stoisku województwa śląskiego w kameralnej atmosferze można było porozmawiać m.in. o funduszach europejskich z pracownikami Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości.

Podczas trzydniowej wizyty delegacja z Żytomierza zwiedziła Muzeum Śląskie i Stadion Śląski w Katowicach oraz Jasną Górę w Częstochowie.

Wiktoria Laskowska-Szczur

X edycję Europejskiego Kongresu Gospodarczego zainaugurowano debatą pt. „Nasza nowa Europa” / X з'їзд Європейського господарчого конгресу був урочисто відкритий під час дискусії під назвою „Наша нова Європа”

Od lewej: Wiktoria Laskowska-Szczur i Jacek Czaputowicz, minister spraw zagranicznych Polski podczas kongresu / Зліва: Вікторія Ляковська-Щур та Яцек Чапутович, польський міністр закордонних справ під час конгресу

Od lewej: Artem Sachuk, Wiktoria Laskowska-Szczur, Stepan Kubiw, Andrij Deszczycia, Oleksy Jasiunecki i Andriej Prygornymkim / Зліва: Артем Сачук, Вікторія Ляковська-Щур, Степан Кубів, Андрій Дешиця, Олексій Ясюнецький і Андрій Пригорницький

З офіційним візитом в Катовіце

На запрошення адміністрації Маршалка Сілезького воєводства в Катовіцах з офіційним візитом перебувала делегація з Житомира на чолі з заступником голови облдержадміністрації Олесієм Ясюнецьким, також у склад делегації входили: радник голови ОДА з міжнародного співробітництва та зв'язків з громадськістю на громадських засадах Вікторія Ляковська-Щур, директор Агенції регіонального розвитку Житомирської області Андрій Сачук та Андрій Пригорницький.

Житомиряни зустрілися з віце-маршалком Станіславом Домбровою та членом Сеймику воєводства Малгожа-тою Охедушко-Людвік. Під час зустрічі обговорювалося питання про перспективу подальшої співпраці між двома регіонами, особливо в галузях економіки, інвестицій, інфраструктури та науки. Було вирішено продовжити угоду про співпрацю, яка була укладена в 2015 році, на наступні роки. Підписання документу заплановано на час прольдення Днів польської культури в Україні.

Делегація Житомира взяла участь у Х Європейському економічному конгресі, що привернув увагу до столиці Сілезії політиків та бізнесменів не тільки з Польщі, а й з багатьох країн світу. Понад 150 тематичних сесій, 900 учасників та близько 10 000 відвідувачів – ось така статистика цього найбільшого ділового заходу у Центральній Європі, під час якого Катовіце став центром економічних подій. Технології та тенденції, інвестиції, транспорт та логістика, менеджмент, фінанси, енергетика, фінансова підтримка у майбутньому та європейські дні Start-UP – це лише короткий список гарячих тем, які обговорювалися під час триденної зустрічі.

Дебатові «Наша нова Європа» урочисто відкритий був Х Європейський економічний конгрес. Дискусію очолив проф. Єжи Бузек, провідний польський і європейський політик та економіст.

Учасники конгресу обмінялися поглядами, досвідом та діловими контактами. Конгрес – це також нагода прийняти участь у павільйонних зустрічах на території виставки. Біля експозиції Сілезького воєводства в затишній атмосфері можна було поговорити про європейські дотації з працівниками Сілезького центру підприємництва.

Під час триденного візиту делегація з Житомира відвідала Сілезький музей і Сілезький стадіон у м. Катовіце та санктурарій Ясна Гура у Ченстохові.

Вікторія Ляковська - Щур

Spotkanie w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego w Katowicach / Зустріч в Адміністрації Маршалка Сілезького воєводства

Tajemnice biblioteki jasnogórskiej / Таємниці Ясногурської бібліотеки (Ченстохова)

Delegacja z Żytomierza zwiedziła Stadion Śląski w Katowicach / Делегація з Житомира відвідала Сілезький стадіон

Łomża łączy polonijną młodzież sportową

Młodzi sportowcy z Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie zdobyli na XVIII Polonijnych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej im. Jana Stypuły w Łomży pierwsze miejsca drużynowe oraz indywidualne w kilku dyscyplinach.

Organizatorem Polonijnych Igrzysk Młodzieży Szkolnej im. Jana Stypuły jest łomżyński Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” przy wsparciu Senatu RP, Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz miasta Łomży. Ich celem jest rozwój młodzieży polonijnej poprzez sport i rywalizację, ale także poznawanie przez nią przez kraju swoich przodków, jego historii i kultury oraz nawiązywanie przyjaźni z rówieśnikami.

W osiemnastej edycji igrzysk wzięło udział około tysiąca młodych sportowców z siedmiu krajów: Łotwy, Litwy, Ukrainy, Białorusi, Rumunii, Irlandii oraz Polski. Zawodnicy rywalizowali w dziesięciu konkurencjach, rozgrywanych na łomżyńskim stadionie i w halach gimnastycznych miejskich szkół.

Oficjalne otwarcie igrzysk nastąpiło w hali sportowej II Licem Ogólnokształcącego. Podczas mszy św. w katedrze łomżyńskiej młodzież modliła się m.in. o pomyślny przebieg zawodów. Następnie w auli Zespołu Szkół Katolickich odbył się Koncert Polonijny z udziałem zespołów z Litwy, Ukrainy i Irlandii.

Ceremonii otwarcia dokonali prezes Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Łomży Hanna Gałązka i wiceprezes Zarządu Krajowego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Krzysztof Łachmański.

– Jest to jedyna taka polonijna impreza dzieci i młodzieży w kraju. Tegoroczne igrzyska są szczególnie również z innego powodu, obchodzimy bowiem 600-lecie naszego miasta oraz 100-lecie odzyskania niepodległości przez Polskę. Będziemy przedstawiać historię Łomży, a w celu upamiętnienia tego ostatniego wydarzenia zorganizowany zostanie bieg na 1918 m – zaznaczyła Hanka Gałązka. – Igrzyska oprócz rywalizacji czysto sportowej łączą i integrują młodych ludzi z krajem swoich przodków – dodała.

Lekkoatletyka, pływanie, strzelectwo, szachy, tenis stołowy, zapasy, koszykówka, siatkówka i piłka nożna – te dyscypliny

Młodzi sportowcy z Żytomierszczyzny zdobyli pierwsze miejsca drużynowe oraz indywidualne / Юні спортсмени з Житомирщини отримали перші місця командні та індивідуальні

są nieodłączną częścią Igrzysk Polonijnych. Sportowcy z Żytomierza i Korostenia w wielu z nich nie mieli sobie równych. Sukces towarzyszył naszej ekipie przez całe zawody, co widać po liczbie medali i pucharów, jakie przywieźliśmy do domu.

Największe triumfy nasi sportowcy święcili w zawodach lekkoatletycznych (trener Wiktor Miedwiedzczuk), w których zdobyli najwięcej medali. W biegu sztafetowym i chłopcy, i dziewczęta wywalczyli złoto. W kategorii drużynowej dziewczęta uzyskały złoto, chłopcy - srebro. W biegu na 1000 m najlepszy był Artem Biłozyczycki, który zajął I miejsce, a w biegu na 60 m – II miejsce. W biegu na 300 m na I miejscu uplasował się Rusłan Przyszczypczuk. Wśród dziewcząt w biegu na 600 m I miejsce przypadło Marianie Riabokoń, II - Nastii Michajlenko.

W biegu na dystansie 1918 metrów, w którym wystartowali m.in. organizatorzy igrzysk z łomżyńskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” z prezes Hanką Gałązką, bezkonkurencyjni byli nasi zawodnicy: Rusłan Przyszczypczuk, Artem Biłozyczycki, Matwiej Gongało oraz Nastia Michajlenko i Mariana Riabokoń.

Drużyna piłki siatkowej Wiktorija z Korostenia (trener Łarysa Owsijczuk) w turnieju siatkówki wywalczyła brąz. Młody

zespół piłki nożnej (rocznik 2004) - drużyna Polesie z Żytomierza (trener Andrzej Ostrowski), świętował zdobycie srebrnego medalu, a Oleg Skurkowski został uznany przez organizatorów za najlepszego gracza turnieju.

Doskonale spisali się na igrzyskach także pływacy (trener Wiktor Demb), którzy w klasyfikacji drużynowej otrzymali złoty medal.

W wolnym od rozgrywek czasie polonijni sportowcy odwiedzili park wodny oraz zwiedzili Lublin i Łomżę.

Ostatnim akordem igrzysk była ceremonia zamknięcia i wręczenie pucharów dla najlepszych drużyn i zawodników indywidualnych w poszczególnych kategoriach. Dekoracji sportowców towarzyszyły występy artystyczne i podziękowania dla współorganizatorów igrzysk, w tym dla Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie.

Sport, zwłaszcza dla najmłodszego pokolenia Polaków, jest niezwykle ważny. To dzięki niemu młodzi zawodnicy ćwiczą swój charakter, uczą się samodyscypliny i wytrwałości. A udział w igrzyskach, z ich fantastyczną atmosferą, pozwala przeżyć niezapomniane chwile.

Візит делегації Люблінського католицького університету Іоанна Павла II в Житомирі

22 червня 2018 року Житомир відвідала офіційна делегація Люблінського католицького університету Іоанна Павла II на чолі з проректором у справах науки і освіти проф. Івоною Невядомською. У складі делегації були також директор Школи польської мови та культури о. Проф. Ярослав Єнчень, керівник Університетського центру розвитку компетенцій др Дорота Біс, в.о. керівника Відділу комунікації Анна Ковальчик та працівник Відділу освіти др Віталій Росовський. Основною метою приїзду делегації було налагодження контактів з представниками Державної адміністрації Житомирської області та представниками освітніх і громадських організацій та представлення пропозиції партнерства і співпраці в області спільних комерційних та освітніх проектів у міжнародній співпраці.

Делегацію офіційно привітав заступник голови Житомирської обласної державної адміністрації Ярослав Лагута. В будинку облдержадміністрації відбулася офіційна зустріч делегації з представниками міста та області та зацікавленими особами. Університетський центр розвитку компетенцій ЛКУ у своїй презентації запропонував підвищення кваліфікації у формі післядипломної освіти та поглиблення знань у області управління людським капіталом, управління європейськими фондами та підготовка персоналу для роботи з грантами європейських фондів і програм, створення власної фірми / бізнесу у Польщі (правові та організаційні аспекти), створення консорціуму неурядових громадських організацій та установ. Беручи під увагу плідну співпрацю з Житомирською обласною Спілкою поляків України, Школа польської мови та культури при ЛКУ запропонувала створення екзаменаційного осередку у Житомирі, який давав би можливість навчання польської мови і культури для відповідних груп та здобуття сертифікату державного зразка підтверджуючого рівень знань польської мови. Наша школа має великий досвід в підготуванні до державного екзамену та сертифікації. Однією з пропозицій було створення нового екзаменаційного осередку в Житомирі у співпраці з Житомирською обласною Спілкою поляків.

Spotkanie siedzibie zytomierskiej administracji państwowej / Зустріч в Житомирській державній адміністрації

Przedstawiciele samorządu i oświaty z zainteresowaniem słuchali o projektach oświatowych / Представники самоврядування та освіти зацікавлені в освітніх проектах

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II zaprasza do współpracy / Люблінський католицький університет запрошує до співпраці

Делегація також привезла з собою виставку присвячену 100-річчю від дня заснування Люблінського католицького університету Іоанна Павла II, яка була презентована в Житомирі. Маємо надію, що в найближчих місяцях її можна буде побачити в інших місцях Житомирщини і України. Візит делегації в Житомирі завершився зустріччю з новим

ректором Житомирського державного університету імені Івана Франка Г. Є. Киричук, під час якого було обговорено можливості подальшої співпраці в області наукових і освітніх проектів та обміну студентів і працівників обох навчальних закладів.

Віталій Росовський

Delegacja z Żytomierszczyzny na uroczystościach w Winnicy z okazji Święta Konstytucji 3 maja oraz Święta Polonii i Polaków za Granicą / Delegacja z Житомирщини на урочистостях у Вінниці з нагоди Дня Конституції 3 Травня та Свята Дня Полонії і Поляків за кордоном

IV ogólnoukraińska pielgrzymka pracowników mediów katolickich do Sanktuarium Matki Bożej Berdyczowskiej / IV Всеукраїнське паломництво ЗМІ до Санктуарію Матері Божої Бердичівської

Obchody 8. rocznicy obecności Radia Maryja w eterze / Святування 8 річниці ефіру Радіо Марія

W Pikniku Europejskim w Płocku tradycyjnie bierze udział delegacja z Żytomierza / В Європейському пікніку в Плоцьку традиційна участь делегації з Житомира

Gratulacje z okazji 65. rocznicy powstania Zespołowi Pieśni i Tańca Śląsk im. Stanisława Hadyńskiego składa w imieniu Żytomierzan Wiktoria Laskowska-Szczur / Щирі вітання з нагоди 65-ї річниці діяльності ансамблю Пісні і Танцю „Шльонськ” ім. Станіслава Хадини від житомирян